

ADRES	Tapijnkazerne 6-11-14 6211 KD Maastricht	
GEGEVENS	Objectnaam: Oorspronkelijke functie: Huidige functie:	Tapijnkazerne Logiesgebouwen nvt
STATUS	Dominant bouwwerk GM-3870	
FOTO'S	 <p data-bbox="450 896 849 922"><i>Paviljoen I aan de zijde van het exercitieterrein</i></p> <p data-bbox="944 896 1053 922"><i>Paviljoen III</i></p>	
	 <p data-bbox="450 1550 737 1576"><i>De hoofdingang van Paviljoen III</i></p>	
OMSCHRIJVING	<p data-bbox="450 1612 568 1639">Inleiding</p> <p data-bbox="450 1644 1407 1738">Tapijnkazerne uit 1916-1919, met toevoegingen uit 1953 en later, gelegen binnen de bebouwde kom en deels binnen en deels buiten het beschermd stadsgezicht van Maastricht.</p> <p data-bbox="450 1774 1407 1962">De Tapijnkazerne werd tussen 1916 en 1919 gebouwd onder beheer van kapitein C.E. Blaauw op het terrein van de Kommen: deze naam herinnert aan de inundatiekommen, die vanaf de zeventiende eeuw ten zuiden van de stad als een natte verdedigingsgordel hebben gelegen. De kazerne is later vernoemd naar Sebastiaan Tapijn die Maastricht in 1579 heldhaftig doch vergeefs tegen de Spaanse belegeraars verdedigde en dit met zijn leven moest bekopen.</p> <p data-bbox="450 1966 1407 2020">De kazerne bestond in eerste instantie uit de volgende onderdelen: de paviljoens I, II en III, een gymnastiek- en schermgebouw, een badinrichting, een keukengebouw, een</p>	

exercitiegebouw, een kantine, een patronenmagazijn, twee privaatgebouwen, een stal, een voertuigenloods, een wachtgebouw, twee dubbele woningen en een geniegebouw. De ziekeninrichting werd omstreeks 1920 gebouwd.

De paviljoens I en II konden elk twee compagnies infanterie huisvesten, onder normale omstandigheden zestien onderofficieren en 220 korporaals en soldaten en onder buitengewone omstandigheden zestien onderofficieren en 292 manschappen. Die extra mannen konden op twee noodlogieskamers op de zolderverdieping worden ondergebracht. In de paviljoens waren naast legeringskamers ook twee compagniebureaus, waslokalen en nachtprivaten. Op de zolder waren twee kledingkamers. Paviljoen III verschilde van de twee andere doordat er een 'bureeltusschenbouw' was. Naast de legeringsruimte voor twee compagnies waren hier extra lokalen, zoals twee bataljonsbureaus, twee bureaus voor adjudant-onderofficieren, een wachtlokaal voor officieren, een verenigingslokaal voor officieren, twee schoollokalen en een kantoor voor het 48^e Bataljon Landweerinferanterie, een legerafdeling waar dienstplichtigen van oudere lichten werden ondergebracht. Op de zolder bevond zich het magazijn voor de Landweer.

Beschrijving

Paviljoen I, II en III:

De vrijstaande paviljoens I en II vormen een U-vorm met paviljoen III en stammen uit de eerste opzet van de kazerne. Paviljoen I en II hebben dezelfde opzet. Ze hebben een rechthoekige plattegrond en bestaan uit een middenvleugel van tweebouwlagen hoog met een zadeldak en twee zijvleugels met haakse schilddaken van twee bouwlagen en een forse zolderverdieping. Haaks op de buitenste dakschilden is een steekkap, boven een topgevel van de kopse gevels. De daken zijn gedekt met grijze kruispannen. Aan de daken zijn geprofileerde houten dakgoten op houten consoles. Aan de buitenste lange gevels zijn ter hoogte van de zijvleugels tweelaags toiletaanbouwen met een plat dak. Ze zijn in de jaren vijftig gebouwd, in overeenkomstige stijl als de hoofdgebouwen. De paviljoens zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een gemetselde sokkel, voorzien van een gecementeerde band. Onder de goot is een gemetselde tandlijst.

In de buitengevels zijn hoge vensters met kunststenen onderdorpels en hoge gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Ze bevatten originele houten ramen met een onderraam en klpraam boven, voorzien van een roede-verdeling. De vensters zijn per twee (zijvleugel) of drie (middenvleugel) gegroepeerd. De stalen deuren zijn in de loop der tijd vernieuwd.

Paviljoen III heeft een drielaags centraal deel, gedekt door een schilddak. Boven de middenrisaliet van de voorgevel, die de entree accentueert, is een topgevel met een steekkapje richting het hoofddak. Links en rechts van het middendeel zijn diepere, tweelaags zijvleugels met zadeldaken. Op de hoeken zijn dwars geplaatste, tweelaags vleugels met een hoge zolderverdieping onder een haaks schilddak. Alle daken zijn gedekt met grijze kruispannen en hebben een geprofileerde houten dakgoot op houten consoles, die de daklijn volgt. Aan de achterzijde van de buitenste vleugels zijn tweelaags toiletgebouwen met een plat dak uit de jaren vijftig. Het paviljoen en de aanbouwen zijn opgetrokken in bruinrode baksteen en hebben een gemetselde sokkel, voorzien van een gecementeerde band. Onder de goot is een gemetselde tandlijst.

De entreepartij in het middenvolume is uitgemetseld als een risaliet. De entree heeft een gestucte rondboogomlijsting met blokken. De toegangsdeur is in een terugliggend portaal. De pui met zijlichten en meerruits bovenlichten is origineel, de stalen deur is vernieuwd. Boven de toegang zijn twee rechthoekige vensters met kunststenen dorpels en originele houten ramen. Daarboven is een naamsteen 'Tapijnkazerne', waarvan de naam pas in 1934 werd toegekend. In de buitengevels zijn hoge vensters met kunststenen onderdorpels en hoge gemetselde hanenkammen aan de bovenzijde. Ze bevatten originele houten ramen met een onderraam en klpraam boven, voorzien van een roede-verdeling. De vensters zijn per twee of drie gegroepeerd. In de buitenste vleugels zijn in de voorgevel zijtoegangen met een deurpui voorzien van zij- en bovenlichten.

	<p>Interieur In de logiesgebouwen zijn de terazzovloeren in de trappenhuizen nog bewaard gebleven, evenals de trap in de entreehal van het middelste paviljoen. De andere trappen zijn in 1967 vernieuwd. In de slaapzalen zijn de tussenmuren nog oorspronkelijk.</p>
<p>WAARDERING</p>	<p>Het bouwwerk is “dominant” gewaardeerd vanwege zijn historisch-ruimtelijke samenhang en architectuurhistorische waarden en cultuurhistorische waarden en meer in het bijzonder omdat:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het complex deel uit maakt van een vroegtwintigste-eeuwse herinrichting van het gebied in het voormalige zuidelijke front van de Maastrichtse vestingwerken, waarvan de oorspronkelijke ruimtelijke structuur nog herkenbaar aanwezig is. • het complex mede in relatie tot zijn omgeving een bijzondere beleving heeft en belangrijk is voor de identiteit van de omgeving. De militaire functie is een voortzetting van de verdedigende functie van de vestingwerken. • de gebouwen uit 1919 architectuurhistorische betekenis hebben vanwege de esthetische kwaliteit van het ontwerp. • het object een typologische zeldzaamheid bezit, in relatie tot de gaafheid van het object; de hoofdgebouwen van de oorspronkelijke opzet zijn nog gaaf bewaard gebleven. • het object betekenis voor de plaatselijke geschiedenis als uitdrukking van een militaire ontwikkeling bezit. <p>Waardevolle elementen die bijdragen aan bovengenoemde waardering zijn onder andere:</p> <ul style="list-style-type: none"> • siermetselwerk • de oorspronkelijke ramen (hout en staal) • kunststenen raamdorpels • de sieromlijstingen van de hoofdingang van Paviljoen III • de naamsteen ‘Tapijnkazerne’ in Paviljoen III • de kruispannen • de gootlijsten
<p>RICHTLIJNEN</p>	<p>Algemeen:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Voor de algemene richtlijnen voor dominante en kenmerkende panden, alsmede de waardevolle cultuurhistorische elementen, zie paragraaf 2.1 van dit rapport. <p>Objectgericht:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bij voorkeur storende elementen, zoals airconditioningkasten, hekwerken, antennes verwijderen indien niet meer functioneel.